

UČNI LIST - UMETNOSTNO BESEDILO

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Datum: _____

Tomaž Lapajne Dekleva

OD KOD SI, KRUHEK? Hop v pravljico

Deklica Ana najde v žemlji zlat prstan. Kdo ga je izgubil? Trgovec, pek, mlinar, kmet?

Osebe: ANA, TRGOVEC, MLINAR, KMET

4. prizor

TRGOVEC: Hi, hi, hi. Tale smrklja ne ve, kje se gre v mlin. Speljal jo bom s poti in ji vzel tisti prstan. Veste, koliko denarja dobiš za takle prstan! Ohoho! Takšne dragocenosti niso za otroke! Komaj čakam, da jo dobim! Tja se gre v mlin, jaz bom pa tole obrnil, pa bo smrklja padla v moje kremplje, hi, hi, hi. (Obrne kažipot za v mlin.) Že gre! (Se skrije.)

ANA: (Pride in zagleda kažipot.) Kaj pa je tole? (Prebere.) Mlin. Zakaj pa je obrnjen narobe? Otroci, v katero smer se gre v mlin? (Pokažejo.) Aha, tja! Se mi je zdelo, da je tole narobe obrnjeno. (Gre.)

5. prizor

Mlin. Ropota. Mlinar je poln energije in šaljivec. Neprestano si prepeva pesem Ob bistrem potoku je mlin.

ANA: Dober dan, gospod mlinar.

MLINAR: Dober dan, punčka! Za danes si pa prepozna.

ANA: Zakaj prepozna?

MLINAR: Kdor prej pride, prej melje. Za danes imam dovolj pšenice. Jutri bom lahko tvojo zmlel.

ANA: Saj nisem prinesla pšenice.

MLINAR: (Zaradi hrupa je ne sliši dobro; hrup med pogovorom še narašča.) Zakaj ne boš povedala resnice?

ANA: Kakšne resnice? Nisem prinesla pšenice!

MLINAR: A, nisi prinesla pšenice! Kaj pa, koruzo?

ANA: Ne.

MLINAR: Ječmen?

ANA: Ne.

MLINAR: Ajdo?

ANA: Ne.

MLINAR: Ja, spelji že vodo na svoj mlin! Po kaj si prišla?

ANA: Prišla sem, ker sem našla prstan. Joj, kako pri vas ropota! Saj se komaj slišiva!

MLINAR: Kaj praviš, naj dolgove zbriševa?

ANA: Lahko ustavite mlin?

MLINAR: Da si mi dolžna cekin?

ANA: Zmanjšajte že ta hrup!

MLINAR: Če si mi dolžna, ti ne bom mlel na up!

ANA: Lahko stišate ropot?

MLINAR: Takšno ropotanje je povsod. Nič te ne slišim. Bolje, da utišam mlin. (Spremeni tok vode, mlin se počasi ustavi, hrup zamre.) Koliko, praviš, da si mi dolžna?

ANA: Nič nisem dolžna. V žemlji sem našla prstan. Pek mi je rekel, da je bil najbrž v moki in je morda vaš?

MLINAR: Ne, ni moj. Čigav bi bil? To moram malo premleti. (Razmišlja.) Po moje je bil ta prstan že v pšenici, pa ga mlinski kamni niso zmleli in je prišel cel v moko.

Pojdi h kmetu, on mi prinaša pšenico. (Spet vklopi mlin in odhaja.)

ANA: Prav, grem pa h kmetu. Na svidenje, gospod mlinar!

MLINAR: Kaj praviš, da sem ti dolžan denar?

ANA: Ne, na svidenje, gospod mlinar! (Gre.)

MLINAR: Na svidenje. (Gre.)

6. prizor

Kmetija. Pride trgovec.

TRGOVEC: Prej je nisem dobil, zdaj pa jo bom! Tale smrklja misli, da je kmet izgubil prstan! Prav briga me, če ga je res! Prelisičil jo bom in se sam preoblekel v kmeta. Hi, hi, hi, hi! Še prej pa pravega kmeta zvežem v vrečo! (Kliče.) Gospod kmet!

KMET: (Pride.) Kaj pa je?

Trgovec prime vrečo in zveže kmeta. Gresta z odra. Priskače Ana.

ANA: Dober dan. Je kdo doma?

Pride trgovec, preoblečen v kmeta.

TRGOVEC: Pozdravljena! Jaz sem kmet.

ANA: Dober dan, gospod kmet. Rada bi vas vprašala, ali ste izgubili prstan.

TRGOVEC: Ja, izgubil sem ga. Daj ga sem!

ANA: Izvolite. (Mu ga da, nato občinstvu.) Je pa nesramen ta kmet!

TRGOVEC: (Pade iz vloge kmeta.) Oooo, zlat prstan! Končno je moj! (Se umakne ob rob odra.)

ANA: (Občinstvu.) Nekaj se mi zdi narobe s tem kmetom. Je to pravi kmet?

(Odgovarjajo.) Kdo pa je? (Odgovarjajo.) Aha, trgovec se je preoblekel v kmeta.

(Trgovcu.) Trgovec!

TRGOVEC: Kaj je? (Se prime za usta, češ, pa sem naredil napako, ker sem se odzval.)

ANA: Vrni mi prstan!

Ana, trgovec in kmet z vrečo na glavi se komično lovijo. Na koncu Ana dobi prstan in reši kmeta iz vreče. Trgovec pobegne.

KMET: Hvala, ker si me rešila.

ANA: Danes sem v žemljici našla prstan, je morda vaš, gospod kmet?

KMET: O, ježešnamarija! To je moj prstan! Že ves teden ga iščem!

Hvala. Kako ti je že ime?

ANA: Ana sem.

KMET: Hvala, Ana, ker si mi prinesla ta prstan. Kaj naj ti dam v zahvalo? Poglej, tole vrečo pšenice ti dam. (Ji da.)

ANA: O, hvala! Nesla jo bom k mlinarju, da jo zmelje v moko! Na svidenje!

KMET: Na svidenje! Ko bi ti vedela, kako sem ti hvaležen! (Gre.)

(Odlomek.)

Naloge

Naloge se navezujejo na besedilo Tomaža Lapajneteta Dekleve *Od kod si, kruhek?*. Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Izhodiščno besedilo je dramsko. To trditev utemelji z dvema značilnostma.

2. O čem predvsem govori izhodiščno besedilo? Obkroži.

A O tem, kako Ana v mlinu sreča trgovca.

B O tem, kako Ana išče lastnika prstana.

C O tem, kako mlinar melje pšenico.

Č O tem, kako kmet išče svoj prstan.

3. Kdo je glavna književna oseba? Po čem iz besedila tako sklepaš?

4. Navedi dve Anini značajski lastnosti. Utemelji ju s primeroma iz besedila. Odgovori v obliki povedi.

5. Kje se zgodba dogaja? Napiši dva dogajalna prostora.

6. Preberi: TRGOVEC: ... Tja se gre v mlin, jaz bom pa tole obrnil, pa bo smrklja padla v moje kremplje, hi, hi, hi. S svojimi besedami razloži pomen podčrtanega dela povedi. (1 točka)

7. a) Kakšna sta mlinar in kmet? Obkroži.

A Iznajdljiva.

B Nesramna.

C Poštena.

Č Zvita.

7. b. Svojo izbiro utemelji s primeroma.
